

Egyesület a hazai vadgazdálkodásért

Három évvel ezelőtt alakult meg a Magyar Vadgazdálkodók Egyesülete. A szakmai szervezet célul tűzte ki a vadgazdálkodók és vadhúsfeldolgozók gazdasági érdekeinek, szakmai céljainak elősegítését, a világhírű magyar vadállomány és vadászati kultúra értékmegőrzését. Balsay Miklós erdőmérnökkel, az egyesület elnökével, a VADEX Zrt. korábbi vezérigazgatójával beszélgettünk az eddig elvégzett munkáról.

– Mikor, milyen körülmények között és legfőképp miért jött létre az egyesület?

– A Magyar Vadgazdálkodók Egyesülete 2009 őszén alakult meg 16 taggal. Ezek közül 13 állami tulajdonú erdőgazdaság, és a három legnagyobb hazai vadfeldolgozó üzem is csatlakozott hozzánk. Így a vadgazdálkodással, illetve a vadhúsforgalmazással foglalkozó ágazat egyaránt képviseltetl bír az egyesületben. A vadgazdálkodás, a vadászati hagyományok, a vadászati világhírnév legfőbb őrzői az állami erdőket kezelő társaságok, és tulajdonképpen ezeknek a képviselője, az érdekeik érvényre juttatása a legfőbb feladatunk. Szeretnénk, ha ez összehangoltan, egységesen valósulna meg ebben az egyesületben. Például most a legjelentősebb, az elmúlt évben elkezdett munkánk a vadászati törvény esetleges módosításában való részvétel. E tekintetben mi nyilvánvalóan legalább annyira képviseljük az állami erdők érdekét, mint az állami erdőket kezelő erdészeti részvénytársaságok vadászattal kapcsolatos érdekeit.

– Az alapítás óta tovább bővült a létszám.

– Nagyon örömteli dolog, hogy bővült a létszám és tavaly – kettő kivételével – már az összes állami tulajdonú erdőket kezelő társaság a tagjaink közé tartozott. Remélem, hamarosan a hiányzó két cég is csatlakozik, hiszen mi az ő érdekeit is képviseljük. Alapszabályunk szerint az egyesület nyitott. Az egyesület a hatékony működés érdekében négy szakbizottságot hozott létre. A Vadgazdálkodási, a Vadhús feldolgozó és forgalmazási, a Jogi és közgazdasági, valamint a Kommunikáció és közönségszolgálati szakbizottságok éves feladataikat a 22 tag aktuális problémáit megismerve végzik. A munkát az aktuális feladathoz legjobban értő szakemberekből álló szakértői kör tevékenysége segíti.

– A vadászati törvény kapcsán a módosításhoz egy javaslatot dolgozott ki az egyesület. Hogy érzi, hogyan sikerült?

– Igazság szerint azt gondoltam, hogy jóval könnyebb lesz a dolgunk. Állami tulajdonú erdőket kezel mindenki, azonos gondolkodású szakemberek dolgoznak az ágazatban, mindenkinek érdeke, prioritásügye, mondhatni szívügye az erdő. Ráadásul a vadgazdálkodás is egy komoly üzletág, tehát mindez közös. Mi azt gondoltuk, hogy a hat – egy évvel korábban kidolgozott, legfontosabbnak tartott – kérdéskör jó, és ha abban kialakul egy vélemény, az egységes lesz, azzal megoldunk mindent, csak össze kell szedni, aztán meggyünk tovább. Minden cégtől írásbeli véleményt kértünk, végül csak a tagok felétől kaptunk választ. A kardinális kérdések közül csak egy volt, amelyikben mindenki egyetértett: ez a bizonyos erdőkezelőt megillető jognyilatkozat tétele a vadászterületek kijelölése és hasznosítása tekintetében. Azt szerettük volna, hogy aki az erdőt kezeli, annak legyen joga – tulajdonképpen ezt képviselve –, részben a területek határainak megállapítására és más dolgokra is. Ezt mindenki elismerte. Ugyanakkor a többi kérdésben: a területhatárok kijelölésében, a tulajdonosi közösségek működésében nem sikerült egyértelműen azt az eredeti célkitűzést követnünk, hogy a terület kijelölése kizárólag szakmai alapokon, a megyei vadászati hatóságnál történjen. Joggal volt olyan felvetés is, hogy egyelőre az rendben van, hogy szakmai alapokon nyugodjon ez, de ne adjuk ki a kezünkől azt a lehetőséget, hogy mi is ott legyünk, amikor a határ-

kijelölések és a területhasznosítások történnek. A közelmúltban ugyanis jó néhány olyan eset volt, ahol támadási felületként jelentkezik, hogy nincs köze az erdőgazdaságnak ahhoz a 4-5 ezer hektáros más által kijelölt vadászterülethez, ahol ő a kötelezett erdőkezelő. Ez biztos, hogy nem jó így. Sűrűlőásokat jelenthet, hiszen ahol felelősen állami erdőt kezelünk, ott – bárki is a vadászati jog birtokosa – csak az állami tulajdont jelentő erdő érdekeit elsődlegesen figyelembe véve vadgazdálkodhat, tehát ennek a kettőnek az erdőt kezelő gazdálkodó kezében, illetve ellenőrzése alatt kell lennie. Az egyesület ezt az álláspontot képviseli, és gondolom, hogy az erdőgazdaságok is.

– A további vitatott pontok?

– Megosztott a vélemény például a vadászterületek nagyságáról. Volt olyan erdőgazdaság, ahol azt javasolták, hogy legyen kisebb 3000 hektárnál, de akadt, ahol nagyobbakat akartak. Ezért úgy döntöttünk, hogy a vitatott eseteknél többségi véleményt közlünk. Említhetném a vadkárok ügyét is, nagyon hasznos, jó vélemények jöttek be, biztos vagyok benne, hogy javaslatunk támogatásra kerül más vadászati szerveknél is.

– Ha már más vadászati szerveknél tartunk, adja magát a kérdés: milyen a viszony a többi érdekképviseleti szervezettel?

– A közelmúltban volt egy elnökségi ülésünk, ahová meghívtuk az Országos Magyar Vadászati Védegyelet elnökét és főtitkárát: megegyeztünk velük arról, hogy egy együttműködési megállapodást köt a két szervezetet. Az Országos Erdészeti Egyesületet, mint a magyar erdészek legfontosabb társadalmi érdekképviseleti szervezetét felkértük, hogy az eddig született javaslatunkat nézzék át, és ők a térségi megbízottaikon keresztül ezt két héten belül meg is valósították. Szeretnénk továbbá együttműködni az Országos Magyar Vadászka-marával és az egyetemekkel (Sopron, Gödöllő, Debrecen) is.

– Már javában benne járunk az évben. Erre az esztendőre milyen feladatokat irányzott elő az egyesület? Mit szeretnének elvégezni?

– Szeretnénk minél többet tenni a hazai vadállomány minőségének és természetes élőhelyének megőrzése és fejlesztése, a génmegőrzés feltételrendszerének meghatározása érdekében. Fellépést tervezünk a manipulált trófe-

ák ellen. Javaslatot dolgozunk ki a vadgazdálkodási fejlesztésekhez szükséges források megteremtésére, valamint a hazai apróvad-gazdálkodás feltételeinek javítására. Részt veszünk a Nemzeti Vadgazdálkodási program kidolgozásában, a hazai és uniós források igénybevitelével kapcsolatos döntések előkészítésében. Természetesen a vadászati törvény módosítása során is hallatjuk a hangunkat. A törvényalkotás során a vadkárbecslési segédlet kidolgozási munkáit is támogatjuk. Emellett az

erdészeti hatóság bevonásával működtetett vadkár monitoring rendszer alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata is az idei feladatok között van.

A vadhússal kapcsolatban továbbra is cél az egyesület tagságát alkotó szervezetek vadhús forgalmazásának elősegítése mind az exportüzemek, mind a térségi hazai ellátást illetően. A nemzetközileg elismert minőségű magyar vadhústermékek piacának, színvonalának erősítése, az export növelése, illetve a hazai vadhús-fogyasztás emelése a biz-

tonságos, ellenőrzött termékekből. Nem lehet megkerülni a tevékenységet szabályozó 43/2011.VM. rendelet módosítását. Erősíteni akarjuk az egyesület tagjai közötti együttműködést (termelői és feldolgozói vonalon) annak érdekében, hogy a hazai lött vad alapanyag a lehető legnagyobb mértékben Magyarországon kerüljön feldolgozásra. Emellett fellépést tervezünk a fekete kereskedelem ellen is. A felsorolásból jól látszik: tennivaló tehát van még bőven...

Vereb István

UPM BIOVERNO

egy új korszak hírnöke

A UPM BioVerno fából előállított második generációs biodízel-üzemanyag, amelyet akár már 2014-ben tankolhatunk a gépjárművekbe. A Verno név a latin „vernare” kifejezésből származik, ami magyarra talán a „tavasz” és „megújulás” szavakkal fordítható. Ezzel a fejlesztéssel a UPM teljesen új fejezetet nyit a nemzetközi erdőgazdálkodási vállalkozás, amely ipari méretekben állít elő közlekedési célú bioüzemanyagot.

A biofinomítót a lappeenrantaui Kaukasban építik fel, amely az egész világon egyedülálló a maga kategóriájában. Fő terméke a UPM BioVerno, amely kiváló minőségű, nyers fenyőolajból előállított második generációs biodízel-üzemanyag. Ez a korszerű bioüzemanyag minden tekintetben különbözik az első generációs termékektől.

„A nyersanyag, a technológia és a végtermék is egészen más”, magyarázza *Petri Kukkonen*, a UPM Biofules üzletágának igazgatója. A második generációs biodízel-üzemanyagokat hulladékból, gyártási maradékokból vagy lignocellulóz-tartalmú anyagokból* állítják elő - a UPM esetében ez nyers fenyőolajból történik, amely a cellulózgyártás mellékterméke. Előállítására nincs közvetlen hatással a termőtalaj igénybevitelére, és nem alkalmaznak nyersanyagként élelmiszer-alapanyagot. Tulajdonságait tekintve a korszerű biodí-

zel-üzemanyag összehasonlítható a hagyományos ásványi dízelolajjal. Mind a mai gépjárművek mind a kereskedelmi hálózat igényeit kielégíti.

Az első generációs bioüzemanyagokat olyan nyersanyagokból készítik, amelyeket az élelmiszeriparban is felhasználnak, például repceből, pálmából vagy szójából nyert növényi olajokból. A végtermék metil-észter, amit csak 7%-os arányban lehet a dízel-üzemanyagokhoz keverni.

„A fenyőolajból előállított UPM BioVerno üzemanyag a fosszilis üzemanyagokhoz képest mintegy 80%-kal csökkenti a gépjárművek üvegházhatást okozó károsanyag-kibocsátását”, mondja *Kukkonen*. Amíg a hagyományos üzemanyagot fogyasztó autó kilométerenként 160 g szén-dioxidot bocsát ki, addig a UPM BioVernóval 30 000 kilométert is meg lehet tenni 1000 kilogramm CO₂ kibocsátás mellett. Első generációs biodízel-üzemanyaggal ugyanilyen mértékű károsanyag-kibocsátás mellett 10 000 kilométert, fosszilis dízel-üzemanyaggal 6000 kilométert lehet megtenni.

Az új biofinomító évi 120 millió liter biodízel-üzemanyagot állít elő. Ha a száz kilométerre eső átlagos fogyasztás hat liternek vesszük, akkor ezzel a mennyiséggel 100 000 autó 20 000 kilométert tehet meg.

Az Európai Unió azt a célt tűzte ki, hogy 2020-ig a közlekedési célú üzemanyagok legalább tíz százalékát megújuló energiából fedezzék. Finnországban ezt a célt húsz százalékra emelték. A lappeenrantaui biofinomító ennek a célkitűzésnek negyed részét teljesíti.

„A UPM lényegében finomított készterméket állít elő. A UPM BioVerno üzemanyagot közvetlenül az üzemanyag-ke-

reskedőknek adjuk el, és egész Európában forgalmazzuk”, mondja *Kukkonen*.

Túlteljesítettük a fenntarthatósági kritériumokat

A megújuló energiák részesedésének kiszámításához figyelembe kell venni az Európai Unióban gyártott és eladott, valamint importált bio-üzemanyagokkal szemben támasztott fenntarthatósági követelményeket. A kritériumok egyebek között kiterjednek a nyersanyagok előállítására is. Ezenkívül az üvegházhatású gázok kibocsátásának legalább 35%-kal kevesebbnek kell lennie a teljes termelési folyamat során, mint a fosszilis üzemanyagok gyártásakor. Ezt a határt a jövőben ötven százalékra fogják emelni.

„A UPM-nél az üvegházhatású gázok teljes gyártási folyamatra vonatkoztatott emissziója nyolcvan százalékkal kevesebb. Ezzel még az új uniós előírásokat is bőven túlteljesítettük”, hangsúlyozza *Kukkonen*.

A biodízel-üzemanyag legfontosabb nyersanyaga a nyers fenyőolaj. *Kukkonen* szerint ez elsősorban a vállalat saját tulajdonú cellulózüzeméből származik, kisebb mennyiségben pedig más skandináv gyárakból. A cellulózgyárak a nyers fenyőolajat korábban feldolgozóknak adták el, vagy fűtőanyagként értékesítették. „Ha a nyers fenyőolajat magunk finomítjuk, akkor a cellulózgyártáshoz használt fát még eredményesebben hasznosítjuk, és nem kell növelnünk a fakitermelést” – jegyzi meg *Kukkonen*.

A nyersanyagok kitermelése a UPM-nél a fenntartható erdőgazdálkodás, a fa nyomon követhető származása és az erdőtanúsítás elvei szerint történik. A fenyőolaj a fenntartható bioüzemanyag-gyártásra alkalmas kevés folyékony nyersanyagok egyike.

Ref.: **Keresztes Tamás**
főelőadó

* A lignocellulóz-tartalmú anyag növényi biomassza, például mezőgazdasági betakarítási hulladék, energianövények, fahulladék (fűrészüzemekből vagy papírgyárakból), valamint kommunális papírhulladék.